

Hoonestusloa menetluse algatamine

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (edaspidi TTJA) on vastavalt ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 113¹-113²⁰ pädev asutus, kes menetleb hoonestusloa taotluseid ning otsustab hoonestusloa menetluse algatamise ja hoonestusloa andmise üle.

Asjaolud ja menetluskäik

Hiiumere Farm OÜ (registrikood 14717196) esitas 11.08.2022 TTJA-le EhS § 113³ alusel hoonestusloa taotluse avaliku veekogu koormamiseks vetikate ja merekarpide kasvatamiseks vajalike rajatistega. TTJA palus 06.09.2022 kirjaga hoonestusloa taotlust täiendada esitades kinnituse, et äriregistrile esitatud andmed äriühingu osanike ja tegelike kasusaajate kohta on täielikud ja tõesed ning lisades teabe finantsallikate kohta. Hiiumere Farm OÜ esitas 06.09.2022 TTJA-le täiendatud hoonestusloa taotluse. Samuti palus TTJA 14.09.2022 kirjaga taotlejalt lisainformatsiooni keskkonnamõju hindamise eelhinnangu koostamiseks, millele Hiiumere Farm OÜ vastas samal päeval.

Hiiumere Farm OÜ kavandab Hiiumaa lähistele, Hiiu maakonnaga piirneva mereala maakonnaplaneeringuga (kehtestatud Hiiu maavanema 20.06.2016 korraldusega nr 1-1/2016/114, edaspidi Hiiu mereala planeering) määratud vesiviljelusalale PV1 vetikate (agarik *Furcellaria Lumbricalis*) kasvatamise ja merekarpide (söödav rannakarp *Mytilus Edulis*) püüdmise ja kasvatamise kompleksi, milles on kokku 10 vetikakasvatuse rajatist ning 200 karbiliini. Hoonestusluba taotletakse 50 aastaks.

Vetikakasvatuses on planeeritud kasutusele võtta põhjaaedadel baseeruv tehnoloogia, võttes arvesse keskkonnakaitse põhimõtteid ja nõuanded. Ühe aia veealune kõrgus (st merepinnast allpool asuv osa) on orienteeruvalt 1,0-2,0 meetrit ning läbimõõt sõltub konkreetset kasutusse võetavast kohast, aga on orienteeruvalt 30 meetrit kuni 1130 meetrit. Aiad paiknevad ning on ankurdatud mere põhja. Arvestades vetikakihi paksuseks põhjas ligikaudu 0,2 meetrit ja vetika tiheduseks ligikaudu 5 kg/m³, kasvab ühes aias orienteeruvalt kuni 1000 tonni vetikat märgkaalus ning seega maksimaalne kogus kõikides aedades (10 tk) kokku orienteeruvalt 10 000 tonni. Vetikate kasvatamisel piiratud alal, merepõhjas, ei kasutata mingeid lisatoitaineid. *Furcellaria Lumbricalise* mittekinnituv vorm püütakse kvoodi alusel ning asetatakse rajatud aedadesse kasvama. Vetikamassi juurdekasv toimub loomulikult ning on looduses sõltuvalt tingimustest 50-200% aastas. Kuni 10 vetikakasvatuse rajatise maksimaalne summaarne pindala (st ehitusalane pindala) mere põhjas on orienteeruvalt kuni 100 hektarit ehk 1 000 000 m².

Söödava rannakarbi planeeritavaks püügilahenduseks on nn long line püügivahend, millega on võimalik tänaseks kogutud info põhjal Läänemere oludes püüda kuni 3000 kg karpe ühe 200 m pikkuse liini kohta, millel on 3 meetri pikkused püügiliinid. Üks püügivahend koosneb ligikaudu 200 m pikkusest põhiliinist, millelt riputatakse veesambasse püügiliinid. Püügiliinid on sõltuvalt asukohast 3-5 meetri pikkused ja paiknevad põhiliinil ligikaudu 0,5-meetrite vahedega. Liin on tähistatud ankrupoidega otstes, väiksemate liinipoidega liinil ja kogu ala tähistatakse kollaste toodritega nurkades. Paigaldatud rajatiste ja püügisüsteemide teenindamine toimub vastava spetsiaalse võimekusega laevaga, mis saab lähtesadamana kasutada piirkonnas asuvaid sadamaid. Rannakarpide püüdmise liinikomplekside maksimaalne summaarne pindala on 12,5 hektarit ehk 125 000 m².

Vastavalt EhS § 113⁶ lõikele 1 avalikustas TTJA Ametlikes Teadaannetes, vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ja oma veebilehel teate Hiiumere Farm OÜ hoonestusloa menetluse algatamise kavatsusest. EhS § 113⁷ lõike 1 alusel oli teate avaldamisest arvates 60 päeva jooksul huvitatud isikul õigus esitada veekogu sama piiritletud ala ehitisega koormamiseks omapoolne EhS §-s 113³ sätestatud nõuetele vastav hoonestusloa taotlus.

Hiiumere Farm OÜ avaliku veekogu koormatava ala koordinaadid vesiviljelusalal PV1:

X: 6545083.8 Y: 431107.1

X: 6545083.8 Y: 432107.1

X: 6544083.8 Y: 432107.1

X: 6544083.8 Y: 431107.1

Hoonestusloa menetluse algatamise otsustamine

TTJA otsustab hoonestusloa menetluse algatamise EhS § 113⁴ alusel pärast asjaomastelt asutustelt arvamuse saamist. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) kohaselt ei ole keskkonnamõju hindamine või eelhindamine kohustuslik. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 15 p 8 tuleb koostada keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang sellise tegevuse puhul, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti.

Hiiu mereala planeeringu seletuskirja peatüki 2.3.6 kohaselt tuleb vesiviljeluse kavandamise korral lähtuvalt tootmistevõimeusest igakordselt otsustada keskkonnamõju hindamise läbiviimise vajalikkus.

TTJA on koostanud Hiiumere Farm OÜ taotluse osas keskkonnamõju hindamise eelhindangu, mis on koostatud vastavalt keskkonnaministri 16.08.2017 määrusele nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“.

Hiiu mereala planeeringuga määratud vesiviljelusala PV1 paikneb mitme kaitsealuse ala kõrval või lähistel. PV1 ala mõjupiirkonna vahetus läheduses asuvad Natura 2000 alad, Väinamere loodusala (registrikood RAH0000605) ja Väinamere linnuala (registrikood RAH0000133) ning kaugemal Taresta loodusala (registrikood RAH0000579). Kavandatav vetikate ja merekarpide kasvatus jääb ca 210 m kaugusele Väinamere loodusala ja Väinamere linnuala piirist ning üle 4,5 km kaugusele Taresta loodusalast.

Kavandatava kasvatuselise ehituseks kasutatakse loodusressursse mahus, mis ei too kaasa olulist negatiivset keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse realiseerimisel ei toimu heidet vette ega pinnasesse. Vetikad ja karbid seovad veekeskkonnast toitained. Rajatiste teenindamisel ei toimu heidet vette ega pinnasesse. Ette ei ole näha olulist heidet õhku ega lõhnaärringuid. Rajatiste teenindamisel võib oodata rajatise teenindava spetsiaalse võimekusega laeva müra, kuid eeldatavasti on tegemist väheolulise mõjuga, mis on ajutine. Kavandatava tegevuse mõju müratasemele piirkonnas on väheoluline. Ette ei ole näha vibratsiooni, valgusreostust, merevee temperatuuri suurenemist ega kiirgust. Vetikate kasvatamise ja merekarpide püüdmisega ei kaasne olulisel määral jäätmete teket. Kui jäätmete käitlemisel järgitakse jäätmeseaduste ja selle alamaktide nõudeid, siis olulist negatiivset keskkonnamõju ei teki. Taotluses toodud andmete

põhjal ei ole ette näha, et kavandatavad objektid või tegevused võiksid endaga kaasa tuua selliseid avariiolekordi või avariiehteid, millega kaasneb oluline keskkonnakahju või kahju inimeste tervisele. Tegemist ei ole suurõnnetuse ohuga ega ohtliku ettevõttega ning neid ei asu ka lähipiirkonnas.

Natura eelhindamises tuvastati, et lähtuvalt kavandatava tegevuse iseloomust ning Natura alade paiknemisest on välistatud mõju Natura 2000 loodus- ja linnualadele, mistõttu ei ole hoonestusloa menetlemisel vajalik läbi viia Natura asjakohast hindamist.

Objektiivsele teabele tuginedes ei ole põhjust eeldada, et Hiiumere Farm OÜ kavandatava tegevusega võiks kaasneda eeldatavalt ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitseeesmärkidele. Kavandatav vetikate ja merekarpide kasvatus on leevendavaks meetmeks kalakasvatustest tulenevatele võimalikele mõjudele. Sellegipoolest ei ole Hiiumere Farm OÜ-le hoonestusloa võimalik andmine sõltuvuses sellest, kas lähipiirkonda rajatakse kalakasvatust või mitte. Lähtuvalt keskkonnamõju hindamise eelhindangu tulemustest ei ole TTJA hinnangul keskkonnamõju hindamise (KMH) algatamine vajalik.

TTJA saab otsustada hoonestusloa menetluse algatamise, kui puuduvad hoonestusloa menetluse algatamise keeldumise alused. EhS § 113¹¹ lõike 1 kohaselt keeldub pädev asutus hoonestusloa menetluse algatamisest, kui hoonestusloa andmine on ilmselgelt võimatu. EhS § 113¹¹ lõike 2 kohaselt keeldub pädev asutus hoonestusloa menetluse algatamisest ka juhul, kui taotlusel veekogu piiritletud alal on juba algatatud menetlus mõne teise hoonestusloa andmiseks, mille alusel ehitatava ehitise olemust arvestades ei ole alale võimalik anda teist hoonestusloa; taotlus on vastuolus taotlusel veekogu piiritletud alal kehtiva planeeringuga; taotlusel veekogu piiritletud alal on algatatud planeering ja planeerimismenetlus ei ole lõppenud; kavandatava ehitise ehitamiseks on vaja koostada riigi eriplaneering; esineb inimese elule, tervisele, keskkonnale või varale oluline negatiivne mõju, mida ei ole võimalik piisavalt vältida ega leevendada; hoonestusloa taotleja või temaga seotud isiku või kavandatava ehitisega kaasneb oht riigi julgeolekule, elutähtsa teenuse toimepidevusele, riigiside toimimisele, riigikaitse objektile või majandusele ning seda ei ole võimalik kõrvaldada; hoonestusloa taotleja suhtes esinevad EhS § 113⁵ lõike 4 punktides 3 ja 4 või § 113⁹ lõike 1 kolmandas lauses või § 113¹⁰ lõikes 9 ja lõike 12 teises lauses või § 113¹³ lõike 1 punktis 2, 4 ja 6 või lõikes 3 sätestatud asjaolu.

Lähtudes arendaja esitatud hoonestusloa taotlusest ja asjaomaste asutuste arvamustest ei ole tuvastatud hoonestusloa menetluse algatamist välistavaid asjaolusid.

Ärakuulamine

OTSUS

Tulenevalt eeltoodust, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lg 2 p 22, § 6¹ lg 3 ja § 11 lg 2², Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusest nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 15 p 8 ja koostatud keskkonnamõju hindamise eelhindangu järeldustest ning lähtudes ehitusseadustiku 113⁴ lõikest 1 ning majandus- ja taristuministri 07.12.2018 määruse nr 62 „Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti põhimäärus“ § 4 lg 1 punkti 8 ja § 10 punkti 1 alusel otsustan:

- 1. Algatada hoonestusloa menetlus Hiiumere Farm OÜ 11.08.2022 esitatud ja 06.09.2022 täiendatud taotluse alusel.**
- 2. Mitte algatada keskkonnamõju hindamist, sest TTJA hinnangul on objektiivse teabe põhjal välistatud, et tegevusega eraldi või koostoimes muude tegevustega ei kaasne olulist mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile.**

Isikul, kes leiab, et käesoleva haldusaktiga rikutakse tema õigusi, on 30 kalendripäeva jooksul arvates haldusaktist teadasaamisest õigus esitada vaie Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektorile (Endla 10a, 10122 Tallinn, e-post info@ttja.ee) haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebus Tallinna Halduskohtule (Tallinna Kohtumaja, Pärnu mnt 7, 15082 Tallinn, e-post tlhktallinn.menetlus@kohus.ee) halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.